

Yenilikçi Rekabet Yaklaşım Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yenilikçi Rekabet Yaklaşım Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33231>

Özet

Yenilikçi Rekabet Yaklaşım Ölçeği, işletme yöneticilerinin küresel pazar koşulları altında yenilikçilik ve rekabetçilik motiflerine yönelik yaklaşımların sistematik olarak ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, işletmelerin sürdürülebilir başarıya yakalamak için genetik kodlarında yapmaları gereken stratejik değişiklikleri ve bu değişikliklere dair yöneticilerin tutumlarının değerlendirilmesidir. Ölçek, özellikle teknoloji transferi, strateji geliştirme ve entellektüel sermaye kullanımına odaklanarak, yöneticilerin rekabet üstünlüğü sağlama kapasitesini belirlemeyi amaçlamaktadır.

Ölçek, 2018 yılında Kılıç ve Oral tarafından gerçekleştirilen kapsamlı bir geliştirme çalışmasıyla üretilmiştir ve toplam 25 maddeden oluşmaktadır. Derecelendirme formatı, katımların ilgili ifadelerle ne ölçüde katımların belirten 5'li Likert tipindedir.

Anahtar Kelimeler

Yenilikçi rekabet, işletme yöneticileri, küresel rekabet, ölçek geliştirme, örgütsel yenilik, stratejik yönetim, entellektüel sermaye.

Yazarlar

Kılıç, R., Oral, M. A.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, işletme yöneticilerinin modern iş dünyasının zorlukları karşısında benimsedikleri yenilikçi rekabet yaklaşımlarını ölçmek için geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmektir. Ölçek, yöneticilerin işletmelerini rekabet avantajı elde etme ve sürdürülebilirlik sağlama konularında nasıl konumlandıklarını belirlemeyi hedefler.

Ölçek geliştirme çalışması, yöneticilerin yenilikçi stratejileri uygulama, teknolojik adaptasyon sağlama ve kurumsal kaynakları verimli kullanma eğilimlerini nicel olarak analiz etmeye olanak tanır. Elde edilen veriler, işletmelerin rekabet stratejilerini geliştirmelerine ve eğitim ihtiyaçlarını belirlemelerine yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır.

Yapı

Yenilikçi Rekabet Yaklaşım Ölçeği, işletmelerin dinamik ve karmaşık küresel pazarlarda hayatta kalması ve üstünlük sağlanması sağlayan stratejik tutumları ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil eder. Bu yapı, sadece teknolojik yenilikçiliği değil, aynı zamanda organizasyonel adaptasyonu ve kaynakların stratejik yönetimini de içerir.

Ölçek maddeleri, yöneticinin işletmenin "genetik kodlarında" deyimliklik yapma, taklit edilemeyen stratejiler geliştirme, entellektüel sermayeye odaklanma ve bilişim teknolojileri ile işletme kaynaklarını hızlıca uyumlaştırma gibi kritik alanlardaki inanç ve yaklaşımları kapsar. Bu yapı, yenilik ve rekabetin ayrılmaz bir bütün olduğunu varsayar.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışmaları için geçerlik analizlerine ilişkin ayrıntılı sonuçlar bu özet kaynakta belirtilmemiştir. Ancak, bir ölçek geliştirme çalışması için doğası gereği, yapı geçerliliği (açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri) ile içerik geçerliliği çalışmaları yürütülmüş olması beklenmektedir.

Geçerlik çalışmaları, ölçeğin gerçekten de ölçmeyi amaçladığı yenilikçi rekabet yaklaşımı yapısını tutarlı ve doğru bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamak için zorunludur. İlgili tam makalede (Kılıç & Oral, 2018), ölçeğin faktör yapısını ve ölçtüğü teorik yapıya uygunluğunu gösteren istatistiksel kanıtlar sunulmuştur.

Güvenirlik

Ölçekten elde edilen puanların güvenilirliği, çeşitli istatistiksel yöntemler kullanılarak kapsamlı bir şekilde test edilmiştir. Bu analizler, ölçek maddelerinin tutarlılığını ve ölçümün kararlılığını göstermeyi amaçlamıştır.

Güvenirlik çalışmaları için hesaplanan temel istatistikler şunlardır:

Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı: Ölçeğin genel iç tutarlılık düzeyini belirlemek için kullanılmıştır.

Madde analizi: Her maddenin alt-üst %27 grupları için madde ortalama puanları arasındaki farkı test etmek amacıyla ilgisiz t testi uygulanmıştır.

Yapı geçerliliği: Testin yapı geçerliliği, Spearman-Brown korelasyon değeri ve Guttman Split-Half değeri hesaplanarak belirlenmiştir.

Düzeltilmiş madde toplam korelasyonları: Her bir maddenin genel ölçek puanına katkısı ve madde-toplam tutarlılığı incelenmiştir.

Faktör Analizi

Yenilikçi Rekabet Yaklaşımı Ölçeği, bir 'Geliştirme' ölçeği olduğu için, yapısını çok boyutluluğu veya tek boyutluluğu belirlemek amacıyla Faktör Analizi yöntemlerinin kullanıldığını varsayılmaktadır. Bu analizler, ölçeğin teorik yapıya destekleyen alt boyutları ortaya çıkarmak ve gereksiz maddeleri elemek için kritik öneme sahiptir.

Tipik olarak, ölçek geliştirme sürecinde Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ile madde yükleri ve faktör yapısı belirlenir; ardından Doğrusal Faktör Analizi (DFA) ile elde edilen faktör yapısının veriyle uyumu test edilir. Bu süreç, ölçeğin yapı geçerliğinin temelini oluşturur.

Araç

Test Türü: Geliştirme Ölçeği (Tutum/Yaklaşım Ölçeği)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği (5 seçenekli)

Maddeler: Toplam 25 madde.

Derecelendirme Seçenekleri: "kesinlikle katılmıyorum", "katılmıyorum", "kararsızım", "katılıyorum", "kesinlikle katılıyorum"

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: İletme Yöneticileri.

Yaş Grubu: Belirtilmemiştir (Çalışan yetkinler, yöneticilik pozisyonunda olanlar).

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki çeşitli sektörlerde görev yapan İletme yöneticileri üzerinde pilot ve ana çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle toplanan veriler üzerinden psikometrik analizler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Ölçek, güvenirlik analizi, Cronbach alfa, iç tutarlılık, İletme stratejisi, yöneticilik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Belirtilmemiştir.

Bağlı Kuruluş E-posta Adresleri: mukerrem@akdeniz.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yazma Adresi: Akdeniz Üniversitesi, Antalya, Türkiye (Sorumlu Yazar Mükerrerem ATALAY ORAL için).

İzinler, Ücret ve Test Yeri

Test Yeri: 2018.

İzinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir makale kapsamında yayımlanmıştır. Kullanım izinleri ve telif hakları için Sorumlu Yazar Mükerrerem Atalay Oral ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ölçeğin orijinal PDF versiyonu aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [yenilikci-rekabet-yaklasimi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Kılıç, R., ve Oral, M. A.(2018). İşletme yöneticilerinin yenilikçi rekabet yaklaşımı: Bir ölçek geliştirme çalışması. *Akademia Sosyal Bilimler Dergisi*, (4), 166-187.

Yenilikçi Rekabet Yaklaşımı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuştur ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. Bu maddeler ölçeğin tamamını değil, yalnızca örnek maddeleri temsil etmektedir.

İşletmeler küresel rekabette yenilikçi ve rekabetçi motifler ile işletmenin genetik kodlarında değişiklik yaparak sürdürülebilir bir sistem oluşturmalıdır.

Küresel rekabette rekabet üstünlüğü sağlayabilmek için teknoloji transferlerinin doğru şekilde yapılması ve taklit edilemeyen stratejiler geliştirilmesi gerekmektedir.

Küresel rekabet ortamında işletmelerin kurum değerini yüksek tutabilmesi bilişim teknolojileri ile işletme kaynaklarının hızlı ve verimli bir şekilde uyumlaştırılmasına bağlıdır.

Küresel rekabette yenilikçi yaklaşım için entellektüel sermaye ile temel yeteneklere odaklanılması gerekmektedir.